

HVAD VI VIL

ORGAN

for

Kvindesagen:

Kvindens Ligeberrettigelse
med Manden.

Fredssagen:

Krigs Forebyggelse
ved Voldgift.

Arbejdersagen:

Lige Ret og Adgang for
alle til Samfundets Goder.

Udgivet af Kvindelig Fremskridtsforening.

Nr. 3.

Udgaar den 1. og 15. i hver Maaned. Abonnement 60 Øre pr. Kvartal foruden Postpenge.

København, den 1. Februar 1889.

II. Aargang.

Annoncer pr. Petitlinie eller dens Plads 10 Øre.

Københavns Befæstning og Neutraliteten.

Af
Fredrik Bajer.

Personlig Indledning.

»Selvros stinker«. Men: »Nur die Lumpen sind bescheiden« (c: kun Pjalte er beskedne).

Disse to Ordsprog holder hinanden Stangen. Den gyldne Middelvej ligger midt imellem. Den skal jeg forsøge at holde, naar jeg nedenfor maa tale lidt om mig selv.

» Hvorfor — spørges tidt — gjorde Fredssagen saa hurtige Fremskridt for nogle Aar siden, og saa langsomme senere? »Foreningen til Danmarks Neutralisering« stiftedes den 28de November 1882. I August 1884 deltog jeg i Fredskongressen i Bern. Efter Hjemkomsten derfra holdt jeg i Vinteren og Foraaret 1884—85, i næsten alle Egne af Landet, nogle og tyve Foredrag om Danmarks Neutralisering og Københavns Befæstning som dennes værste Hindring. Møderne var offentlige. Der mødte som mine Modstandere Landofficerer af alle Vaabenarter lige fra Lejtnanter til Oberster. Der var tidt tre paa en Gang mod mig alene. Møderne var godt besøgte, Stemningen livlig, og Stiftelsen af 17 Kredse¹⁾ af Fredsforeningen i kort Tid var Mødernes nærmeste Frugt.

I de følgende 3—4 Aar er flere af de gamle Kredse næsten sovende ind, og kun 7—8 ny stiftede.

¹⁾ 3—4 af disse har jeg dog ikke *umiddelbart* fremkaldt.

Hvorledes kan dette forklares?

Min egen personlige Virksomhed tillægger jeg ikke megen Fortjeneste. Men *Sagen* var saa god, at den nok kunde trænge igennem, om jeg end tidt havde Modstandere, som var overlegne i Ordkampen.

Den Ros vil jeg dog tage imod, at jeg satte megen Arbejdskraft ind paa at sætte *Fredssagen i Gang* her hjemme. Naar det var sket, havde jeg imidlertid haabet, at tilstrækkelig mange havde forberedt og udannet sig til at *holde den i Gang*. Jeg er desværre langt fra »utrættelig« — som man har været saa god at kalde mig —; ej heller vilde min Helbred *nu* tillade mig et nyt »Krigstog imod Kringen« som det i 1884—85.

Et saadant *maa* imidlertid begyndes igen. Øjeblikket dertil er kommet. Det gælder kun at finde Personerne og — *Pengene*. Lad dog de mange, som føler varmt for Fredssagen, men af forskellige Grunde ikke kan yde personligt Arbejde, i det mindste ofre de 50 Øre¹⁾, som det koster om Aaret at være Medlem af en stedlig Kreds af Dansk Fredsforening. Og har de ej engang Raad til det, saa maa de vel dog kunne paavirke andre og interessere dem for Stiftelsen af saadanne Kredse, hvor der endnu ingen findes, eller den gamle er skindød. —

Hvorledes kan dette forklares? — spørger jeg endnu en Gang — hvad er Grunden til det hurtige Fremskridt da og det meget langsommere nu?

Hovedgrunden ser jeg i *Maaden*, hvorpaa *Sagen*

¹⁾ Udlandets Fredsblade indeholde ofte lange Lister over Bidragydere, som har ofret *hundreder af Kroner* til Fredssagens Fremme. Her i Danmark læser vi derimod Lister over slige Bidrag fra de selvbeskattende Befæstningsvenner, Militarismens Fortrop i Danmark.